

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи та
міжнародної діяльності

Наталія ВІННИКОВА

«01» вересня 2025 р.

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 061 Журналістика

рівня вищої освіти третього (освітньо-наукового)

освітньо-наукової програми «Журналістика»

Київ – 2025

Розробник:

Семенюк Олег Анатолійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри міжнародної журналістики

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Факультету журналістики

Протокол від 20.02.25 № 6
Секретар Вченої ради _____ Дар'я ХАРАМУРЗА

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа Факультету журналістики

Протокол від 12. 02. 2025 р. № 7

Завідувач кафедри журналістики та нових медіа
_____ Інга ПОГРЕБНЯК

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Журналістика»

Гарант освітньої-наукової програми _____ Олег СЕМЕНЮК
12. 02. 2025 р.

Програму практики перевірено

01. 02. 2025 р.
Завідувач аспірантури _____ Ілона ТРИГУБ

Пролонговано:

на 2025/2026 н.р. _____ (Інна Погребняк). «27» 02 2025 р., протокол № 1
на 20__/20__ н.р. _____. «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____. «__» ____ 20__ р., протокол № ____
на 20__/20__ н.р. _____. «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Дослідницька	
Мова викладання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Рік навчання	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістовних компонентів з розподілом:		
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин	120	120
Тривалість (у тижнях)	4	4
Форма семестрового контролю	залік	

2. Бази практики

Базою для проходження практики, як правило, є кафедра, на якій працює керівник здобувача вищої освіти за науковою програмою або випускова кафедра.

3. Мета та завдання дослідницької практики

Мета: поглиблення і удосконалення комплексу професійних компетентностей та якостей здобувачів, необхідних для майбутньої самостійної науково-дослідної діяльності.

Завдання:

1) сприяти самовдосконаленню здобувачами універсальних якостей дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичного аналізу інформації, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

2) розвинути здатність здобувачів до генерації та популяризації нових ідей (креативності);

3) поглибити навички здобувачів щодо пошуку, самостійного відбору та обробки наукової інформації й емпіричних даних з предмету дослідження;

4) сприяти удосконаленню здатності розробляти та застосовувати інструментарій, проводити теоретичне та емпіричне дослідження, аналізувати й узагальнювати та презентувати його результати, обґрунтовувати висновки;

5) розвинути здатність до апробації результатів наукового дослідження, їх поширення та впровадження у практику роботи медіа;

6) створити умови для формування здатності здобувачів до використання методів наукового дослідження для оцінювання журналістської діяльності;

7) сформувати здатність до наукового аналізу медійної діяльності, суб'єктів та об'єктів медійного простору, експліцитних та імпліцитних чинників його розвитку;

8) сприяти удосконаленню здатності до розробки науково-методичного забезпечення процесу підготовки фахівців-журналістів, впровадження інновацій у професійну діяльність.

4. Результати проходження дослідницької практики

У результаті успішного проходження дослідницької практики аспіранти досягнуть таких результатів навчання:

РН 1. Критично мислити, розумітися та демонструвати цілісне наукове знання в галузі соціально-комунікаційної діяльності, використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових та фахових завдань; аналізувати міждисциплінарні явища і процеси; реалізувати власний аксіологічний та науковий потенціал.

РН 2. Застосовувати методи наукового пізнання, проводити науково-дослідну діяльність, розробляти та впроваджувати дослідницькі проекти, здійснювати наукове дослідження й інтерпретувати його результати, ефективно висвітлювати, поширювати знання щодо наукових досліджень.

РН 3. Розуміти та використовувати положення нормативно-правової бази сфери вищої освіти та дотримуватись норм наукової етики під час дослідницької та викладацької діяльності, розуміти відповідальності за академічний плагіат і фальсифікацію наукових результатів; дотримуватися критичних позицій у науковій і викладацькій діяльності.

РН 4. Використовувати міжнародний досвід при реалізації завдань власного дослідження, використовувати іншомовні інформаційні ресурси, які знаходяться у наукометричних базах для самостійної підготовки наукових публікацій до міжнародних видань та участі у міжнародних наукових проектах.

РН 5. Застосовувати знання іноземної мови для забезпечення ефективної професійної комунікації, підготовки апікаційних форм іноземною мовою; застосовувати іноземну мову в самоосвітній діяльності.

РН 8. Презентувати та обговорювати результати наукових досліджень державною та іноземною мовами, застосовуючи інноваційні науково-педагогічні технології, формулюючи зміст, цілі навчання, способи їх

досягнення, форми контролю; відповідати за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН 9. Працювати з науковими та медіатекстами, виявляти та формувати нові ідеї та актуальні наукові проблеми, здійснювати проектування наукової роботи, визначити проблематику, гіпотезу, мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, скласти план дослідження.

РН 10. Вибудовувати алгоритм наукового дослідження у галузі соціальних комунікацій та дотичних міждисциплінарних напрямів, застосовувати методологічні принципи медіадослідження, використовувати теоретичні та емпіричні методи наукового дослідження, визначати порядок проведення дослідження та його оприлюднення.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності аспірантів	Розподіл годин між видами робіт
Установча конференція (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності).	6
Опрацювання практикантами нормативних та науково-методичних документів баз практики, що регламентують наукову роботу.	12
Планування, проведення та аналіз результатів власної науково-дослідної роботи практикантів:	
1) розробка концепції дослідницького проєкту	20
2) участь у дослідницьких процедурах	40
3) підготовка звіту за результатами дослідження	20
4) презентація результатів дослідження	10
Підготовка та подання звіту про проходження практики.	6
Обговорення досвіду практики з працівниками бази практики.	4
Презентація результатів практики в ході звітних зборів у рамках засідання кафедри – бази практики	2
Усього	120

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Дослідницька практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до наукової діяльності та є видом практичної діяльності аспірантів. Здобувач може проходити

практику на базі випускової кафедри або кафедри, де працює його науковий керівник.

Керівником практики аспіранта є його науковий керівник.

Дослідницька практика спрямована на систематизацію, закріплення та удосконалення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за освітньо-науковою програмою; застосування сучасних методів збирання, аналізу, оброблення наукової інформації для реалізації наукового проєкту/експерименту, власне здійснення експериментальної частини наукового дослідження; використання сучасних інформаційних технологій в обробці та інтерпретації наукової інформації; реалізацію умінь викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей; удосконалення навичок самоосвіти і самовдосконалення тощо.

6.2. Завдання аспірантів під час проведення практики:

1. Опрацювати документи, що регламентують наукову-дослідну діяльність бази практики; виокремити перспективні напрями та теми дослідження, що відповідають змісту наукової діяльності бази практики, типи, види, моделі та методи науково-дослідженої роботи, що застосовуються науковцями організації – бази практики.

2. Розробити концепцію дослідницького проєкту відповідно до спрямованості науково-дослідної роботи бази практики та напрямку власної дослідницької роботи.

3. Організувати та провести дослідницькі процедури, пов'язані із пошуком, відбором та обробкою наукової інформації, збором та аналізом емпіричних даних, узагальненням результатів проведених досліджень, в рамках власного наукового дослідження або планової науково-дослідної діяльності бази практики.

4. Підготувати науковий звіт за результатами проведеного дослідження та рекомендації щодо їх впровадження в практику журналістської роботи та діяльності закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців-медійників.

5. Презентувати результати власного наукового дослідження або науково-дослідної роботи бази практики під час наукового заходу.

6. Підготувати наукову публікацію за результатами власного наукового дослідження або науково-дослідної роботи бази практики.

7. Підготувати звіт за результатами дослідницької практики.

6.3. Обов'язки керівника практики.

Керівники практики:

- ознайомлюють здобувачів з Програмою практики, її метою, завданнями, критеріями оцінювання результатів, вимогами до звіту про практику;
- здійснюють контроль за своєчасним прибуттям здобувачів для проходження практики, за виконанням ними програми практики;
- надають методичну допомогу під час виконання завдань практики; беруть участь в установчих та звітних конференціях (зборах); оцінюють результати проходження практики.

6.4. Обов'язки здобувачів під час проходження практики:

Здобувачі Університету зобов'язані:

- під час установчих конференцій (зборів) до початку практики ознайомитись із наказом про проведення практики;
- своєчасно прибути на установчі та звітні конференції (збори);
- одержати від керівника Програму практики консультацію щодо форм звітності та оформлення необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені Програмою практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію;
- захистити звіт про проходження практики.

7. Контроль навчальних досягнень здобувача

7.1. Система оцінювання дослідницької практики аспірантів

Вид діяльності аспіранта	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
		За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Розробка концепції дослідницького проєкту	Проєкт	20	1	20
Участь у дослідницьких процедурах	Звіт	20	1	20
Підготовка звіту за результатами дослідження	Звіт	20	1	20
Презентація результатів дослідження	Доповідь	10	1	10
Підготовка наукової публікації	Стаття	20	1	20
Звіт за результатами практики	Звіт	10	1	10
Разом:		-	-	100
Максимальна кількість балів: 100				
Розрахунок коефіцієнта: $100:100=1$				

7.2. Перелік звітної документації

1. Звіт про проходження практики (додаток А).

7.3. Вимоги до звіту про практики

Звіт про практику повинен включати перелік основних видів діяльності, що були виконані аспірантом під час практики із зазначенням форм, у яких були втілені їхні результати та кількості балів, наданих аспіранту за виконання кожного із видів діяльності керівником практики. До звіту мають бути додані копії матеріалів наукової роботи аспіранта, виконаної під час практики (статей, доповідей, презентацій, тощо).

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою.

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Контроль за виконанням аспірантом завдань практики здійснюється керівником у формі безпосереднього спостереження за його діяльністю, аналізу результатів проведеної аспірантом під час практики наукової діяльності (статей, доповідей, презентацій, тощо), співбесід з аспірантом, обговорення виконання завдань наукової практики з викладачами випускової кафедри

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передуює даті закінчення дослідницької практики. Критеріями оцінки є:

1. Успішність виконання аспірантом індивідуальних завдань практики.
2. Дотримання здобувачами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку наукової установи.
3. Власна активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики.
4. Повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.
5. Якість, коректність, теоретична і практична цінність представлених матеріалів.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку надає кафедра на основі виступу здобувача та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань/умінь/навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань/умінь/навичок з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань/умінь/навичок із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань/умінь/навичок
F, FX	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження

8. Рекомендовані джерела

1. Етика та раціональність у науковому дослідженні: Навчальний посібник / В. С. Ратніков, А. І. Теклюк. Вінниця : ВНТУ, 2022. 143 с.
2. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с.
3. ПОЛОЖЕННЯ про організацію та проведення практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (2024 р.) URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_univ_ersity/rozdil_8/Polozhennia_pro_praktyku_ASP.pdf
4. Про затвердження Порядку планування, моніторингу та звітування про результати реалізації наукових досліджень в КСУБГ. URL: [Poriadok_plan_monit_zvit_nauk_doslidzhen%20\(1\).pdf](#)
5. Різун В.В., Скотникова Т.В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: Навчальний посібник / Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут журналістики. К., 2005. 97 с.

про проходження практики _____
(назва практики)

(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
Загальна кількість балів:			

Підсумкова оцінка: _____ «___» _____ 20__ р.

Здобувач _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис)